

**Обґрунтування до рішення НКРЕКП
про внесення змін до постанови НКРЕКП від 25 лютого 2022 року № 332
«Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної
енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної на
період дії в Україні воєнного стану»**

Ураховуючи Указ Президента України від 24 лютого 2022 року № 64 «Про введення воєнного стану в Україні» (зі змінами), відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії» (далі – Закон про ринок), «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», ураховуючи протоколи нарад за участі представників Міністерства енергетики України та НКРЕКП, а також ураховуючи пропозиції учасників ринку електричної енергії та з метою стабілізації фінансового стану учасників ринку електричної енергії, НКРЕКП прийнято постанову від 25 лютого 2022 року № 332 «Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної енергії на період дії в Україні воєнного стану» (далі – Постанова № 332).

Відповідно до пункту 1 частини третьої статті 3 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» до основних завдань НКРЕКП належить забезпечення ефективного функціонування та розвитку ринків у сферах енергетики та комунальних послуг.

Так, НЕК «УКРЕНЕРГО» листом від 30.12.2025 № 01/80397 звернулась до НКРЕКП щодо формування від'ємних фінансових результатів функціонування балансуючого ринку електричної енергії (далі – БР), що обумовлено тим, що обсяг коштів, які оператор системи передачі (далі – ОСП) сплачує сторонам, відповідальним за баланс (далі – СВБ), за позитивний небаланс та постачальникам послуг з балансування (далі – ППБ) за балансуєчу електроенергію на завантаження, а також оплату ОСП за договорами про паралельну роботу та про надання аварійної допомоги – перевищує обсяг коштів, що ОСП отримує від СВБ, у якості оплати негативного небалансу, та від ППБ, у якості оплати за балансуєчу електроенергію на розвантаження, а також коштів, отриманих від ОСП суміжних країн за договорами про паралельну роботу та про надання аварійної допомоги. Як наслідок, зазначений дисбаланс списань та нарахувань призводить до зростання заборгованості ОСП перед учасниками ринку.

З метою обговорення питань, що виникають при функціонуванні балансуючого ринку, 28.01.2026 та 23.02.2026 за участю представників учасників ринку під головуванням НКРЕКП було проведено робочі наради, за результатами яких НЕК «УКРЕНЕРГО» листом від 25.02.2026 № 01/14217

запропоновано внесення змін до Постанови № 332, що передбачають визначати ціну балансуючої електричної енергії на розвантаження в дефіцитній системі (LAVEO) на рівні ціни купівлі-продажу електричної енергії на РДН за відповідний розрахунковий період, помноженій на 0,95, або у разі, якщо торги на РДН на цей розрахунковий період не відбулись – на рівні середньозваженого значення цін купівлі-продажу електричної енергії на РДН за попередні 30 днів, помноженого на 0,95.

Разом з цим, до НКРЕКП надійшли листи низки учасників ринку щодо неприйнятності пропозицій НЕК «УКРЕНЕРГО» та необхідності здійснення аналізу обсягів та структури сформованої за результатами роботи БР залишкової вартості збору (далі – апліфт).

З метою забезпечення всебічного обговорення питання функціонування БР, Регулятором 04.03.2026 разом з учасниками ринку було проведено робочу зустріч, на якій було обговорено проблемні питання формування апліфту в період дії воєнного стану.

За результатами зазначеної наради та відповідно до наданих НЕК «УКРЕНЕРГО» даних, спостерігається низка чинників, що мають вплив на розмір апліфт, зокрема, велика кількість різнонаправлених диспетчерських команд, що не є характерними для нормального режиму роботи ОЕС України, а саме за суттєво дефіцитного фізичного стану ОЕС України, та, відповідно, видачі великих обсягів диспетчерських команд на завантаження ППБ та значних обсягів відключень споживачів у більшості регіонів України, одночасно із наявністю великих обсягів диспетчерських команд ППБ на розвантаження.

Разом з цим, за результатами проведеної 04.03.2026 наради (Протокол наради щодо особливостей функціонування балансуючого ринку електричної енергії в період дії в Україні воєнного стану від 04.03.2026 № 35-п) було визнано за доцільне опрацювати зміни до Постанови № 332 щодо:

застосовування ціни позитивного небалансу при оплаті ППБ за балансуючу електричну енергію на завантаження, у випадку, якщо акцепт пропозиції ППБ на завантаження для одиниць надання послуг з балансування не призводить до фізичної зміни обсягу відпуску електричної енергії (із попереднім опрацюванням за участі НЕК «УКРЕНЕРГО»);

надання НЕК «УКРЕНЕРГО» рекомендацій виробникам, що здійснюють виробництво електричної енергії на гідроакумуючих електростанціях (далі – ГАЕС) щодо забезпечення купівлі електричної енергії для заповнення водойм ГАЕС у періоди профіциту та продажу електричної енергії в періоди дефіциту електричної потужності в ОЕС України (із попереднім опрацюванням НЕК «УКРЕНЕРГО» спільно з ПрАТ «УКРГІДРОЕНЕРГО»).

Ураховуючи пропозиції НЕК «УКРЕНЕРГО», надані листом від 25.02.2026 № 01/14217, щодо внесення змін до Постанови № 332 та результати проведеної НКРЕКП робочої наради, які визначені Протоколом

наради щодо особливостей функціонування балансуючого ринку електричної енергії в період дії в Україні воєнного стану від 04.03.2026 № 35-п, Регулятором розроблено проєкт постанови «Про внесення змін до постанови НКРЕКП від 25 лютого 2022 року № 332» (далі – Проєкт постанови).

Відповідно до статті 14 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» Проєкт постанови включено до порядку денного засідання НКРЕКП, яке відбулось 17.03.2026, та разом з обґрунтуванням за три робочі дні до дня проведення засідання оприлюднено на офіційному вебсайті НКРЕКП.

Разом з цим, низкою учасників ринку надано до НКРЕКП пропозиції щодо необхідності доопрацювання Проєкту постанови або повідомлено про незгоду з редакцією Проєкту постанови.

Водночас, НЕК «УКРЕНЕРГО» листом від 16.03.2026 № 01/18356 надано пропозиції щодо уточнення редакції Проєкту постанови, та листом від 16.03.2026 № 01/18577 запропоновано перенести розгляд питання щодо прийняття Проєкту постанови на наступне засідання НКРЕКП, з метою доопрацювання зазначеного проєкту та врахування зауважень, наданих НЕК «УКРЕНЕРГО» та іншими учасниками ринку.

З урахуванням вищезазначеного, на засіданні НКРЕКП, що проводилось 17.03.2026 у формі відкритого слухання, розгляд питання щодо прийняття Проєкту постанови перенесено на наступне засідання НКРЕКП. При цьому, на засіданні НКРЕКП було зазначено на необхідності НЕК «УКРЕНЕРГО» надати Регулятору пропозиції до Проєкту постанови, з урахуванням отриманих від учасників ринку зауважень та пропозицій.

Разом з цим, 18.03.2026 відбулась нарада під головуванням Першого віцепрем'єр-міністра України – Міністра енергетики України Дениса ШМИГАЛЯ щодо обговорення проєкту змін до постанови НКРЕКП від 25.02.2022 № 332 «Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної енергії на період дії в Україні воєнного стану» (далі – нарада від 18.03.2026).

Так, за результатами наради від 18.03.2026 НЕК «УКРЕНЕРГО» доручено надати НКРЕКП пропозиції змін до Постанови 332, що були озвучені на нараді та передбачають:

не врахування ОСП обсягу примусового зменшення відбору електричної енергії на виконання оперативної команди або розпорядження (включаючи обсяги, відключені спеціальною автоматикою відключення навантаження) (REC) при визначенні стану системи, відповідно до глави 5.13 розділу V Правил ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 307;

зобов'язання ОСП до 08:00 дня, що передує торговому дню, надавати операторам систем розподілу та інформувати споживачів, приєднаних до технологічних електричних мереж оператора система передачі, щодо

прогнозних обсягів застосування обмеження відбору електричної енергії та потужності;

зобов'язання операторів систем розподілу до 10:00 дня, що передує торговому дню, інформувати споживачів та постачальників універсальних послуг про прогнозні обсяги обмеження відбору електричної енергії та потужності на торговий день.

У свою чергу, на виконання рішення наради від 18.03.2026 НЕК «УКРЕНЕРГО» листом від 20.03.2026 № 01/19948 надано НКРЕКП пропозиції щодо внесення змін до Постанови № 332, на основі яких Департаментом енергоринку доопрацьовано Проект постанови.

Водночас, ураховуючи надані до Проекту постанови пропозиції учасників ринку, зокрема пропозиції НЕК «УКРЕНЕРГО» від 16.03.2026 № 01/18356 та ПрАТ «УКРГІДРОЕНЕРГО» від 16.03.2026 № 6-1-2/1396 щодо рекомендацій виробникам електричної енергії, що здійснюють виробництво електричної енергії на ГАЕС, та щодо акцепту пропозицій ППБ на завантаження, які не призводять до фізичної зміни обсягу відпуску електричної енергії, є необхідність доопрацювати редакцію Проекту постанови у частині зазначених положень із зацікавленими сторонами.

Ураховуючи зазначене та на виконання рішення наради від 18.03.2026, пропонується до розгляду НКРЕКП питання щодо внесення змін до Постанови № 332, запропонованих НЕК «УКРЕНЕРГО» листом від 20.03.2026 № 01/19948.

**Директор
Департаменту енергоринку**

Ілля СІДОРОВ

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про внесення змін до
постанови НКРЕКП від
25 лютого 2022 року № 332

Відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії» та «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», у зв'язку з воєнним станом в Україні, введеним відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 та продовженим Указами Президента України від 14 березня 2022 року № 133/2022, від 18 квітня 2022 року № 259/2022, від 17 травня 2022 року № 341/2022, від 12 серпня 2022 року № 573/2022, від 07 листопада 2022 року № 757/2022, від 06 лютого 2023 року № 58/2023, від 01 травня 2023 року № 254/2023, від 26 липня 2023 року № 451/2023, від 06 листопада 2023 року № 734/2023, від 05 лютого 2024 року № 49/2024, від 06 травня 2024 року № 271/2024, від 23 липня 2024 року № 469/2024, від 28 жовтня 2024 року № 740/2024, від 14 січня 2025 року № 26/2025, від 15 квітня 2025 року № 235/2025, від 14 липня 2025 року № 478/2025, від 20 жовтня 2025 року № 793/2025 та від 12 січня 2026 року № 40/2026, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Унести до пункту 1 постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 25 лютого 2022 року № 332 «Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної енергії на період дії в Україні воєнного стану» такі зміни:

1) підпункт 25 викласти в такій редакції:

«25) ОСП до 8:30 дня, що передує торговому дню (d-1), надавати операторам систем розподілу та споживачам, що приєднані до мережі ОСП, прогнозні обсяги примусового зменшення відбору електричної енергії та потужності (кількості черг) на торговий день d.

Операторам системи розподілу до 10:00 дня, що передує торговому дню (d-1), доводити до споживачів та постачальників універсальних послуг надані ОСП прогнозні обсяги примусового зменшення відбору електричної енергії та потужності на торговий день d.

ОСП та оператори системи розподілу для забезпеченні операційної безпеки мають право коригувати обсяги примусового зменшення відбору електричної енергії та потужності на торговий день d після термінів, що визначені у цьому підпункті;»;

2) доповнити новим підпунктом такого змісту:

«30) ОСП (у ролі AP) при визначенні наявності дефіциту, профіциту або збалансованості зони системи відповідно до глави 5.13 розділу V Правил ринку не враховувати показники $REC_{z,rtu}$ та $REC_{z,t}$, що визначають обсяг примусового зменшення відбору електричної енергії на виконання оперативної команди або розпорядження (включаючи обсяги, відключені спеціальною автоматикою відключення навантаження) в зоні z (МВт·год).».

2. Ця постанова набирає чинності з 01 квітня 2026 року.

Голова НКРЕКП

Юрій ВЛАСЕНКО

**Обґрунтування до рішення НКРЕКП
про внесення змін до постанови НКРЕКП від 25 лютого 2022 року № 332
«Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної
енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної на
період дії в Україні воєнного стану»**

Ураховуючи Указ Президента України від 24 лютого 2022 року № 64 «Про введення воєнного стану в Україні» (зі змінами), відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії» (далі – Закон про ринок), «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», ураховуючи протоколи нарад за участі представників Міністерства енергетики України та НКРЕКП, а також ураховуючи пропозиції учасників ринку електричної енергії та з метою стабілізації фінансового стану учасників ринку електричної енергії, НКРЕКП прийнято постанову від 25 лютого 2022 року № 332 «Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної енергії на період дії в Україні воєнного стану» (далі – Постанова № 332).

Відповідно до пункту 1 частини третьої статті 3 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» до основних завдань НКРЕКП належить забезпечення ефективного функціонування та розвитку ринків у сферах енергетики та комунальних послуг.

Так, НЕК «УКРЕНЕРГО» листом від 30.12.2025 № 01/80397 звернулась до НКРЕКП щодо формування від'ємних фінансових результатів функціонування балансуючого ринку електричної енергії (далі – БР), що обумовлено тим, що обсяг коштів, які оператор системи передачі (далі – ОСП) сплачує сторонам, відповідальним за баланс (далі – СВБ), за позитивний небаланс та постачальникам послуг з балансування (далі – ППБ) за балансуючу електроенергію на завантаження, а також оплату ОСП за договорами про паралельну роботу та про надання аварійної допомоги – перевищує обсяг коштів, що ОСП отримує від СВБ, у якості оплати негативного небалансу, та від ППБ, у якості оплати за балансуючу електроенергію на розвантаження, а також коштів, отриманих від ОСП суміжних країн за договорами про паралельну роботу та про надання аварійної допомоги. Як наслідок, зазначений дисбаланс списань та нарахувань призводить до зростання заборгованості ОСП перед учасниками ринку.

З метою обговорення питань, що виникають при функціонуванні балансуючого ринку, 28.01.2026 та 23.02.2026 за участю представників учасників ринку під головуванням НКРЕКП було проведено робочі наради, за результатами яких НЕК «УКРЕНЕРГО» листом від 25.02.2026 № 01/14217

УВ
НКРЕКП
№532-22.1.2/26 від 11.03.2026
КЕП: Сідоров І. В. 11.03.2026 17:12
3FAA9288358EC0030400000A322320033BFE200
Сертифікат дійсний з 07.04.2025 до 05.04.2027 10:28

запропоновано внесення змін до Постанови № 332, що передбачають визначати ціну балансуючої електричної енергії на розвантаження в дефіцитній системі (LAVEO) на рівні ціни купівлі-продажу електричної енергії на РДН за відповідний розрахунковий період, помноженій на 0,95, або у разі, якщо торги на РДН на цей розрахунковий період не відбулись – на рівні середньозваженого значення цін купівлі-продажу електричної енергії на РДН за попередні 30 днів, помноженого на 0,95.

Разом з цим, до НКРЕКП надійшли листи низки учасників ринку щодо неприйнятності пропозицій НЕК «УКРЕНЕРГО» та необхідності здійснення аналізу обсягів та структури сформованої за результатами роботи БР залишкової вартості збору (далі – апліфт).

З метою забезпечення всебічного обговорення питання функціонування БР, Регулятором 04.03.2026 разом з учасниками ринку було проведено робочу зустріч, на якій було обговорено проблемні питання формування апліфту в період дії воєнного стану.

За результатами зазначеної наради та відповідно до наданих НЕК «УКРЕНЕРГО» даних, спостерігається низка чинників, що мають вплив на розмір апліфт, зокрема, велика кількість різнонаправлених диспетчерських команд, що не є характерними для нормального режиму роботи ОЕС України, а саме за суттєво дефіцитного фізичного стану ОЕС України, та, відповідно, видачі великих обсягів диспетчерських команд на завантаження ППБ та значних обсягів відключень споживачів у більшості регіонів України одночасно із наявністю великих обсягів диспетчерських команд ППБ на розвантаження.

Разом з цим, за результатами проведеної 04.03.2026 наради (Протокол наради щодо особливостей функціонування балансуючого ринку електричної енергії в період дії в Україні воєнного стану від 04.03.2026 № 35-п) було визнано за доцільне опрацювати зміни до Постанови № 332 щодо:

- застосування ціни балансуючої електричної енергії на завантаження для постачальників послуг з балансування за ціною РДН, з урахуванням понижуючого коефіцієнту 0,95, у випадку, якщо акцепт пропозиції ППБ на завантаження для одиниць надання послуг з балансування не призводить до фізичної зміни обсягу відпуску електричної енергії (із попереднім опрацюванням за участі НЕК «УКРЕНЕРГО»);

- надання НЕК «УКРЕНЕРГО» рекомендацій виробникам, що здійснюють виробництво електричної енергії на ГАЕС щодо забезпечення купівлі електричної енергії для заповнення водою ГАЕС у періоди профіциту та продажу електричної енергії в періоди дефіциту електричної потужності в ОЕС України (із попереднім опрацюванням НЕК «УКРЕНЕРГО» спільно з ПрАТ «УКРГІДРОЕНЕРГО»).

Варто зауважити, що станом на дату включення у порядок денний засідання НКРЕКП питання про внесення змін до постанови НКРЕКП від 25 лютого 2022 року № 332, пропозицій від НЕК «УКРЕНЕРГО» та ПрАТ «УКРГІДРОЕНЕРГО» щодо забезпечення купівлі електричної енергії для заповнення водою ГАЕС у періоди профіциту та продажу електричної енергії в періоди дефіциту електричної потужності в ОЕС України не надходило. Слід наголосити про важливість врахування позицій НЕК «УКРЕНЕРГО» та ПрАТ «УКРГІДРОЕНЕРГО» при прийнятті рішення НКРЕКП. Тому, у разі отримання відповідних пропозицій від НЕК «УКРЕНЕРГО» та ПрАТ «УКРГІДРОЕНЕРГО», положення проекту постанови «Про внесення змін до постанови НКРЕКП від 25 лютого 2022 року № 332» може бути уточнено.

Ураховуючи зазначене, пропонується розглянути питання щодо внесення змін до Постанови № 332, запропонованих НЕК «УКРЕНЕРГО» листом від 25.02.2026 № 01/14217, а також передбачити настанови, визначені Протоколом наради щодо особливостей функціонування балансуєчого ринку електричної енергії в період дії в Україні воєнного стану від 04.03.2026 № 35-п.

**Директор
Департаменту енергоринку**

Ілля СІДОРОВ

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про внесення змін до
постанови НКРЕКП від
25 лютого 2022 року № 332

Відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії» та «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», у зв'язку з воєнним станом в Україні, введеним відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 та продовженим Указами Президента України від 14 березня 2022 року № 133/2022, від 18 квітня 2022 року № 259/2022, від 17 травня 2022 року № 341/2022, від 12 серпня 2022 року № 573/2022, від 07 листопада 2022 року № 757/2022, від 06 лютого 2023 року № 58/2023, від 01 травня 2023 року № 254/2023, від 26 липня 2023 року № 451/2023, від 06 листопада 2023 року № 734/2023, від 05 лютого 2024 року № 49/2024, від 06 травня 2024 року № 271/2024, від 23 липня 2024 року № 469/2024, від 28 жовтня 2024 року № 740/2024, від 14 січня 2025 року № 26/2025, від 15 квітня 2025 року № 235/2025, від 14 липня 2025 року № 478/2025, від 20 жовтня 2025 року № 793/2025 та від 12 січня 2026 року № 40/2026, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Унести до пункту 1 постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 25 лютого 2022 року № 332 «Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної енергії на період дії в Україні воєнного стану» такі зміни:

1) підпункт 25 викласти в такій редакції:

«25) ОСП під час оперативного планування режиму роботи системи передачі, зокрема прогнозування споживання та виробництва електричної енергії, координувати та надавати рекомендації виробникам, що здійснюють виробництво електричної енергії на ГАЕС, щодо забезпечення купівлі та продажу електричної енергії на ДД, РДН та ВДР для покриття технологічних потреб ГАЕС з урахуванням забезпечення роботи ОЕС України в межах операційної безпеки.

ОСП (у ролі АР) у разі акцепту пропозиції ППБ на завантаження одиниці надання послуг з балансування, що не призвела до фізичної зміни обсягу відпуску електричної енергії, при розрахунку вартості балансуєної електричної енергії на завантаження застосовувати ціну позитивного небалансу в цьому розрахунковому періоді;»;

2) доповнити новим підпунктом такого змісту:

«30) ОСП (у ролі АР) у разі наявності дефіциту в зоні системи внаслідок застосування примусового зменшення відбору електричної енергії на виконання оперативної команди або розпорядження ($REC_{z,t}$), визначати ціну балансуєної електричної енергії на розвантаження в дефіцитній системі ($LABEO_{z,t}^{dn}$) на рівні ціни купівлі-продажу електричної енергії на РДН за відповідний розрахунковий період, помножений на 0,95, або у разі, якщо торги на РДН на цей розрахунковий період не відбулись – на рівні середньозваженого значення цін купівлі-продажу електричної енергії на РДН за попередні 30 днів, помноженого на 0,95.».

2. Ця постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова НКРЕКП

Юрій ВЛАСЕНКО